

Mokslo tiriamoji veikla 2010 m.

Išlaidos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbams 2010 m. sudarė 0,79 procento BVP

Lietuvos statistikos departamentas praneša, kad 2010 m. šalyje mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) darbams buvo skirta 755,6 mln. litų. Palyginti su 2009 m., išlaidos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai sumažėjo 9,4 mln. litų, arba 1,2 procento, ir sudarė 0,79 procento šalies bendrojo vidaus produkto (2009 m. – 0,83%).

Kaip ir 2009 m., daugiausia išlaidų MTEP darbams skirta aukštojo mokslo sektoriuje – 402,3 mln. litų, arba 53,2 procento visų MTEP išlaidų 2010 m., verslo įmonių sektoriuje – 220,3 mln. litų (29,2%), valdžios sektoriuje – 133,0 mln. litų (17,6%). Per metus 13 procentų (53,5 mln. Lt) sumažėjo MTEP projektų finansavimas valdžios lėšomis, o finansavimas verslo lėšomis išaugo 13,2 procento (21,3 mln. Lt). Ypač išaugo MTEP projektų finansavimas iš užsienio (50,5% – nuo 100,4 mln. Lt 2009 m. iki 151 mln. Lt 2010 m.).

2010 m. MTEP išlaidų santykis su BVP aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose sudarė 0,56 procento (2009 m. – 0,63%). Verslo sektoriuje MTEP išlaidų santykis su BVP sudarė 0,23 procento (2009 m. – 0,2%).

2010 m. MTEP projektų darbo užmokesčiui buvo skirta 410,7 mln. litų, arba 54,4 procento visų MTEP išlaidų, ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti ir kitoms išlaidoms – 344,9 mln. Lt (45,6%). Palyginti su 2009 m., darbo išlaidos sumažėjo 30,3 mln. litų, arba 6,9 procento. Daugiausia lėšų MTEP darbuotojų darbo užmokesčiui skyrė aukštojo mokslo institucijos – 238,9 mln. litų, arba 59,4 procento visų MTEP išlaidų aukštojo mokslo sektoriuje. Verslo sektoriuje MTEP darbuotojų darbo užmokesčiui skirta 39,7 procento visų verslo sektoriaus MTEP išlaidų, arba 87,5 mln. litų.

Didžiausią MTEP išlaidų dalį pagal finansavimo šaltinius sudarė valdžios lėšos – 47,5 procento (= 0,375% BVP), verslo įmonių lėšos – 24,1 procento, užsienio lėšos – 20 procentų, aukštojo mokslo ir ne pelno institucijų lėšos – 8,4 procento.

Verslo sektoriuje MTEP daugiausia lėšų skyrė informacijos ir ryšių (48,5 mln. Lt), finansinio tarpininkavimo (43,0 mln. Lt), žmonių sveikatos priežiūros (22,3 mln. Lt) ir kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamybos įmonės (15,4 mln. Lt). Specializuotos, mokslinių tyrimų ir taikomosios, veiklos įmonės 2010 m. MTEP skyrė 16,0 mln. litų.

2010 m. MTEP projektuose dalyvavo 18,3 tūkst. darbuotojų, 6,3 tūkst. jų turėjo mokslo laipsnį ar pedagoginį vardą. Nors 2010 m. sumažėjo bendras darbuotojų, užsiimančių MTEP veikla, skaičius (daugiausia dėl aukštojo mokslo institucijų reorganizacijos), verslo sektoriuje jis padidėjo 33,7 procento.

1000 darbo jėgos teko 11 MTEP veikloje dalyvaujančių darbuotojų. Aukštojo mokslo ir valdžios institucijose MTEP veikloje dalyvavo 15,4 tūkst. darbuotojų, iš jų 6,2 tūkst. tyrėjų, turinčių mokslo laipsnį ar pedagoginį vardą. Verslo sektoriuje – 2,9 tūkst. darbuotojų, iš jų 163 tyrėjai, turintys mokslo laipsnį. Tyrėjų, turinčių mokslo laipsnį, skaičius verslo sektoriuje per metus sumažėjo 8 procentais.

Aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuje vyresni nei 65 metų tyrėjai, turintys mokslo laipsnį ar pedagoginį vardą, sudarė 12,1 procento. Verslo sektoriuje vyresni nei 65 metų tyrėjai ir inžinieriai sudarė 1,6 procento.

Statistiniai MTEP tyrimai atliekami kasmet, apklausiamos atrinktos gamybos ir paslaugų įmonės (A–U sekcijos pagal EVRK 2 red.), kuriose dirba 10 ir daugiau darbuotojų ir visos įmonės, kurių pagrindinė veikla įvardijama kaip mokslo tiriamoji, taip pat aukštojo mokslo bei valdžios institucijos, užsiimančios mokslo tiriamąja veikla.

1 lentelė. Bendrosios MTEP išlaidos pagal sektorius ir finansavimo šaltinius 2006–2010 m.
Mln. litų

	2006	2007	2008	2009	2010
Iš viso	657,8	803,1	890,1	765,0	755,6
Verslo lėšos	172,2	196,9	190,8	161,0	182,3
Valdžios lėšos (be aukštojo mokslo)	352,6	384,4	494,5	412,6	359,1
Aukštojo mokslo sektoriaus lėšos	35,0	60,2	64,2	88,8	61,7
Ne pelno institucijų lėšos	3,7	4,3	2,6	2,2	1,4
Užsienio lėšos	94,3	157,3	138,0	100,4	151,1
MTEP išlaidos, palyginti su BVP, %	0,79	0,81	0,79	0,83	0,79*
Aukštojo mokslo sektoriaus finansavimas	323,7	406,6	472,9	402,8	402,3
Verslo lėšos	12,3	13,4	11,8	9,7	11,2
Valdžios lėšos (be aukštojo mokslo)	242,1	273,6	339,7	278,0	251,6
Aukštojo mokslo sektoriaus lėšos	34,3	59,3	62,5	87,9	61,0
Ne pelno institucijų lėšos	1,6	0,6	0,4	0,7	0,2
Užsienio lėšos	33,4	59,7	58,5	26,5	78,3
MTEP išlaidos, palyginti su BVP, %	0,39	0,41	0,42	0,44	0,42*
Valdžios sektoriaus (be aukštojo mokslo) finansavimas	150,3	167,4	205,8	180,6	133,0
Verslo lėšos	9,3	4,2	14,2	10,9	7,8
Valdžios lėšos (be aukštojo mokslo)	102,9	105,0	148,9	128,1	97,7
Aukštojo mokslo sektoriaus lėšos	0,5	0,6	1,2	0,5	0,6
Ne pelno institucijų lėšos	1,5	3,2	1,1	1,1	0,9
Užsienio lėšos	36,1	54,4	40,4	40,0	26,0
MTEP išlaidos, palyginti su BVP, %	0,18	0,17	0,18	0,20	0,14*
Verslo sektoriaus finansavimas	183,8	229,1	211,4	181,6	220,3
Verslo lėšos	150,6	179,3	164,8	140,4	163,3
Valdžios lėšos (be aukštojo mokslo)	7,6	5,8	5,9	6,5	9,8
Aukštojo mokslo sektoriaus lėšos	0,2	0,3	0,5	0,4	0,1
Ne pelno institucijų lėšos	0,6	0,5	1,1	0,4	0,3
Užsienio lėšos	24,8	43,2	39,1	33,9	46,8
MTEP išlaidos, palyginti su BVP, %	0,22	0,23	0,19	0,20	0,23*

* – išankstiniai duomenys.

2 lentelė. MTEP išlaidos pagal tikslinę paskirtį Mln. litų

	2006	2007	2008	2009	2010
Iš viso	657,8	803,1	890,1	765,0	755,6
Darbo apmokėjimo išlaidos	323,9	380,7	457,3	441,0	410,7
Kitos išlaidos	222,8	253,7	267,6	212,8	205,6
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	111,1	168,7	165,2	111,2	139,3

3 lentelė. MTEP darbuotojų pasiskirstymas pagal sektorius¹

	2006	2007	2008	2009	2010
MTEP dalyvaujančių darbuotojų skaičius, tenkantis					
1000 gyventojų	4,8	5,5	5,5	5,5	5,5
1000 darbo jėgos	10,3	11,5	11,5	11,2	11,2
MTEP darbuotojai, iš viso	16379	18467	18598	18428	18257
aukštojo mokslo sektoriuje	11752	12872	12997	13309	12640
valdžios sektoriuje (be aukštojo mokslo)	3066	3072	3023	2971	2744
verslo sektoriuje	1561	2523	2578	2148	2873
Tyrėjai	12013	13393	13518	13827	13849
aukštojo mokslo sektoriuje	9236	10195	10325	10633	10489
valdžios sektoriuje (be aukštojo mokslo)	1759	1694	1680	1709	1589
verslo sektoriuje	1018	1504	1513	1485	1771
iš jų tyrėjai, turintys mokslo laipsnį ar pedagoginį vardą	5976	6268	6326	6418	6337
aukštojo mokslo sektoriuje	4815	5070	5137	5230	5223
valdžios sektoriuje (be aukštojo mokslo)	1026	1032	971	1011	951
verslo sektoriuje	135	166	218	177	163
Technikai ir jiems prilyginti darbuotojai	1687	1951	1978	1837	2148
aukštojo mokslo sektoriuje	692	815	800	849	836
valdžios sektoriuje (be aukštojo mokslo)	685	730	718	661	636
verslo sektoriuje	310	406	460	327	676
Kiti MTEP darbuotojai	2679	3123	3102	2764	2260
aukštojo mokslo sektoriuje	1824	1862	1872	1827	1315
valdžios sektoriuje (be aukštojo mokslo)	622	648	625	601	519
verslo sektoriuje	233	613	605	336	426

¹ Pagrindinėje darbovietėje dirbančių asmenų skaičius.